

родство. Така например според обичайните норми, регламентиращи възможностите и ограниченията при брачния избор, родствениците от два сватовски рода не могат да встъпват в брачни отношения помежду си поради това, че влизат в състава на един общ екзогамно-родов кръг²²². Въпреки че в специализираната научна литература почти няма информация за тази страна от родствените отношения при циганите, се оказва, че при тях картината е по-различна от тази при българите. В отделните групи на циганската общност явно или не съществуват норми, регламентиращи брачни ограничения между представители на сватовски родове, или се пренебрегват, без това да се счита за грях или нарушение²²³. Интересен факт е, че браковете между близки родственици на брачната двойка са срещана практика във всички групи на общността независимо от религиозната принадлежност, което говори за общовалидна и типична за общността особеност. Отсъствието на подобни ограничения не бива да се приема като отстъпване от строгите обичайни правила и традиции. То има своята логична обосновка, която вероятно е свързана с така силно отстояваната в общността групова ендогамия, като предпоставка за запазване на собствената етническа идентичност²²⁴.

²²² Българското обичайно право и каноните на православната църква са наложили особено стриктно тези забрани по отношение на българското традиционно семейство – **Иванова, М.** Родството по сватовство у българите. В. Търново, 2003, с. 116–117.

²²³ По време на теренните проучвания на всички интервюирани беше зададен въпрос дали може да се женят двама братя за две сестри или брат и сестра за сестра и брат от друг род. Всички, независимо към коя циганска метагрупа или групово подразделение принадлежат, потвърдиха, че няма забрана за подобен род бракове. Една част от тях се позоваваха на наблюденията си върху съвременната практика, но много потвърдиха, че техни родственици от предходни поколения са влизали в такива бракове, без това да възприема като нарушение или незачитане на обичайните правила и норми на съответната група.

²²⁴ **Пампоров, А.** Ромското всекидневие в България. С., 2006, с. 214 – освен че подобна брачна размяна между родовете е условие за спазване на “паричните договорки и традиционните нравствени норми” в границите на рода, реципрочността при обмена на жените “поддържа равновесието във и между родовете, което дава възможност за по-продължителна ендогамия”.